Biblioteka Ossolineum

mrup.

WITAMY UWOLNIONYCH WIĘŹNIÓW SUMIENIA

numer 101
SIERPIEŃ '84
nakład 2000 egz.
cena 10 zł

[1984 r.]

---- Serwis informacyjny KSZZ "Solidarność". Redaguje TKZ w ZNTK Wrocław

"... a gdy kraj ocalę, nie zasiądę na tronie, przy tronie, pod tronem,
ja się w chwili ofiarnej jak kadzidło spalę."
J. Słowacki /Kordian/

K o m u n i k a t

Informujemy naszą Załogę, że w organie RKS "Z dnia na dzień" ukazało się oświadczenie RKS NSZZ "S" reg. Dolny Śląsk z dnia 2.08.84 w którym RKS wzywa wszystkich swych członków i sympatyków, wszystkich ludzi dobrej woli:

1. Aby w dniach 14.08.-31.08.84 bezzwględnie wstrzymać się od kupna i spożywania alkoholu w jakiejkolwiek postaci. Nie pijąc sami, pomóżmy nie pić innym.
2. Aby w dniu 31.08.84 poprzez gotowość do udziału w powszechnej ulicznej manifestacji pokojowej zademonstrować wolę obrony naszego Związku NSZZ "Solidarność", swe pragnienie życia w godności i prawdzie.

TKZ NSZZ "S" w ZNTK Wrocław również zamierza godnie uczcić 4-tą rocznicę wydarzeń Sierpnia 80'. O formie i szczegółach Załoga zostanie poinformowana kanałami związkowymi.

W odpowiedzi na apel pomocy dla więźniów politycznych, wystosowany przez MKK NSZZ "S" PTHW-WROŻAMET-ZPUT-ZREMB - nasz TKZ postanowił udzielić kolegom, którzy cierpieli za naszą wspólną sprawę, wsparcia finansowego z naszego funduszu związkowego. -

Wrocław, 20.08.84 r. TKZ NSZZ "S" przy ZNTK Wrocław

40 - TA ROCZNICA POWSTANIA WARSZAWSKIEGO

Pod koniec lipca 1944 r. sowieckie czołówki pancerne dochodziły na przedpola Pragi. Warszawa w napięciu czekała sygnału do uderzenia na wycofujących się Niemców. Nikt nie wyobrażał sobie sytuacji, w której mieliby oni wyjść niepomszczeni, ustępując pola wchodzącym Rosjanom. W dniu 31.07. gen. "Bór" rozkazuje komendantowi Okręgu Warszawskiego "Monterowi" /płk. Adam Chruściel/ zaatakować nazajutrz o godz. 17^{00}. W dniu 1 sierpnia około 40 tys. żołnierzy AK przystępuje do walki na obszarze całego miasta. Front sowiecki pod Warszawą zatrzymał się błyskawicznie - Stalin postanowił zamordować niemieckimi rękami stolicę polskiego oporu. Rosjanie cierpliwie stali pod Radzyminem i Wawrem, nie pozwalając nawet na lądowanie u siebie zrzutowych brytyjskich samolotów, na ostatnich kroplach benzyny lecących z południowych Włoch. Pozbawiona pomocy stolica upadła i jej dowództwo postanowiło wszcząć układy kapitulacyjne. Zaniepokoiło to Stalina, który tak przecież pragnął, by to ognisko polskiego "buntu" wypaliło się do końca. 14.09. Rosjanie zajęli Pragę, zaczęły się zrzuty sowieckie - mizerne, Anglikom pozwolono lądować w sowieckich bazach. Wszystko to, łącznie ze spektakularnymi "desantami", miało poprzez złudzenia pomocy podtrzymać agonię miasta, by wykrwawić je do końca. Warszawa skapitulowała przed Niemcami 2 października, po dwóch miesiącach heroicznej, samotnej walki. Długo jeszcze burzono resztki tego, co pozostało. Wypalone ruiny zajęli Rosjanie.

Już 40 lat mija od tamtego dnia, gdy w Warszawie zostało dane najdobitniejsze świadectwo naszego dążenia do wolności. Kolejne polskie Powstanie, ciągle żywe w pamięci indywidualnej i zbiorowej, stale stanowiące przedmiot refleksji i dyskusji o sprawach Narodu - Powstanie Warszawskie - coraz wyraźniej jawi się jako wielka ofiara ocalenia. Dzisiaj myśl nasza zwraca się do tych, co zginęli i do tych, co przeżyli - pamiętamy o ofierze z krwi złożonej po to, by kraj ocalał. To znaczy, że w chwili ofiarnej, gdy z wszystkich stron wróg nam zagrażał, gdy zabrakło nadziei na sojuszniczą pomoc,

986.262

gdy widziano lub odczuwano dramatyzm perspektyw, Stolica Polski złożyła ofiarę całopalenia. Po to, by z popiołów zdeptanych wrogą stopą, z krwi i łez ofiar niewinnych, z największej tragedii tego wieku, mógł Naród cały czerpać siły do życia, do przetrwania. Coraz wyraźniej dostrzegamy, że Powstanie, które było klęską, obroniło i zachowało wartości pozwalające na przetrwanie Narodu. To nas zobowiązuje do czegoś więcej niż pamięć. Ocalałą dla nas Polskę mamy przekazać dalszym pokoleniom. To nas obliguje, byśmy jej nie przepili, byśmy nie sponiewierali ofiary bratniej krwi. Jesteśmy dziedzicami ich legatu i powołani do wykuwania z niego drogi do wolności.

W I A D O M O Ś C I

21 lipca Sejm PRL uchwalił przy 4 głosach przeciwnych i 8 wstrzymujących się Ustawę o amnestii. Podczas konferencji prasowej w centrum "Interpressu" zastępca prokuratora generalnego PRL Hipolit Starszak oświadczył, że przeciwko księżom Jerzemu Popiełuszce w Warszawie i Henrykowi Jankowskiemu w Gdańsku skierowano akty oskarżenia i dopiero sąd orzeknie, czy objęci będą przepisami amnestii. +++ Amnestia umarza postępowanie przed Trybunałem Stanu. Tym samym objęła ona ostatnich sprawców kryzysu w PRL, b. premiera Jaroszewicza i wicepremiera Wrzaszczyka. Amnestia nie objęła działaczy "S" takich, jak Bogdan Lis i Piotr Mierzejewski, którym zarzuca się zdradę ojczyzny oraz wielu innych działaczy podziemia, którym zarzuca się sabotaż, próby przekupstwa milicji w chwili ujęcia itp. +++ Odnośnie amnestii w Polsce, Jan Paweł II podczas audiencji generalnej 25 lipca powiedział: "Pragnę, aby się stała ona elementem odnowy społecznej według zasad wypracowanych w takim trudzie w przełomowych dniach Sierpnia 1980 roku i zawartych w Porozumieniach". +++ Ojciec Święty udzielił moralnego poparcia organizatorom i uczestnikom Igrzysk Olimpijskich w Los Angeles poprzez wystosowanie telegramu z życzeniami i pozdrowieniami oraz udzielił im apostolskiego błogosławieństwa. Natomiast nie uczynił tego w stosunku do bojkotujących Olimpiadę... +++ Zapadł wyrok kompromitujący sąd w procesie o zamordowanie Grzegorza Przemyka. Dwaj sanitariusze zostali skazani na 2 i 2,5 roku więzienia, dwaj milicjanci zostali uniewinnieni a w stosunku do lekarzy postępowanie umorzono na mocy ubiegłorocznej amnestii. Nie ustalono, kto zadał śmiertelne ciosy. +++ Zachodnie środki masowego przekazu doniosły, iż komunistyczna partia w Czechosłowacji wywiera nacisk na katolików i księży katolickich w swoim kraju, by odłączyli się od Watykanu i utworzyli Kościół narodowy. +++ Od sierpnia podniesiono taryfę telefoniczną: rozmowy z krajami Europy Zach. zdrożały średnio o 80 %, z zachodnimi krajami pozaeuropejskimi o 72 %. Zdrożały również telegramy i połączenia teleksowe a wcześniej zdrożały opłaty za paczki wysyłane za granicę. +++ Zapowiedziano zmniejszenie w III kwartale b.roku kredytów dla rolników indywidualnych /za wyjątkiem kredytów produkcyjnych /. +++ Wg wypowiedzi wiceprezesa NIK-u Aleksandra Schmidta, kolejna akcja kontrolna wykazuje, że jakość wyrobów przemysłowych i żywnościowych pogarsza się a w przedsiębiorstwach spada zainteresowanie poziomem produkcji. +++ Prezydent USA Ronald Regan 16.08. spotkał się z ok. 120 osobową grupą przedstawicieli Polonii Amerykańskiej, z okazji 40-tej rocznicy Powstania Warszawskiego. W swym wystąpieniu R.Regan poinformował, iż zamierza zwrócić się do Kongresu o kwotę 10 milionów dolarów na fundusz pomocy rolnikom indywidualnym w Polsce. Fundację będą nadzorowali przedstawiciele Episkopatu Polski. Poinformował również o przyznaniu pośmiertnie najwyższych amerykańskich odznaczeń wojskowych. Odznaczeni zostali trzej kolejni główni dowódcy AK: gen. Stefan Rowecki, gł. komendant AK do 1942 r. Gen. Tadeusz Bór Komorowski, gł. kom. AK 1943-44. Gen. Leonard Okulicki, gł. kom. AK 1944-45, sądzony w r. 1945 w procesie Moskiewskim za tzw. sianie dywersji na tyłach Armii Czerwonej i skazany na 10 lat więzienia, w którym przeżył tylko 1 rok. Oprócz przywrócenia współpracy naukowej z Polską i wznowienia kursów LOT-u prezydent Regan rozważa możliwość przyjęcia PRL jako członka do Międzynarodowego Funduszu Walutowego. Jest to uzależnione od sposobu realizacji ustawy o amnestii w stosunku do więźniów politycznych. +++ Członek KK "S" Andrzej Rozpłochowski oświadczył dziennikarzom, że zamierza podjąć walkę o przywrócenie do legalnej działalności Niezależnych Związków Zawodowych. Zapowiedział, iż w najbliższym czasie spotka się z Lechem Wałęsą. +++

. / .

cięg dalszy WIADOMOŚCI

Wrocław. W dniu 6 sierpnia br. pod przewodnictwem ks. Stanisława Orzechowskiego wyruszyła na Jasną Górę IV pieszа pielgrzymka Wrocławska. Pątnikom towarzyszyły m. inn. sztandary "S" oraz pieśni patriotyczne. Podczas pielgrzymki został ujęty i wydalony z grupy pielgrzymujących mężczyzna, który uszkadzał celowo aparaturę nagłaśniającą. Później widziano go na trasie, jak fotografował pielgrzymujących. +++ W końcowych dniach lipca i w pierwszych sierpnia społeczeństwo Wrocławia przywitało w kościołach uwolnionych przywódców "S": P. Bednarza, W. Frasyniuka, J. Piniora i innych. Podczas trwania xxx tych uroczystych spotkań wiele osób zostało zatrzymanych i przesłuchanych przez SB.

SPRAWY ZAKŁADOWE

W dniu 16 lipca ok. godz. 8-mej przy portierni nr1 został zatrzymany przez wartownika SOK były prac. dz.TN obecnie emeryt Stefan Bryła, który udawał się po wyniki badań do przychodni zakładowej. SOK-ista poinformował go, powołując się na zarządzenie odgórne, iż wymieniony ma zakaz przebywania na terenie Zakładu. Kiedy S. Bryła kilka dni później próbował wyjaśnić niedorzeczność u dyr. Zmyślonego, dyrektor zaprzeczył o istnieniu takiego zarządzenia. Podobny incydent miał miejsce 25 lipca, gdy prac. wydz. PWIII Roman Paluszkiewicz udał się do rachuby, wyjaśniając sprawę związaną z wypłaceniem mu pieniędzy za należny urlop. Do pokoju rachuby wtargnął SOK-ista Jasiński /ps. Cygan/ i siłą usunął petenta na zewnątrz, nakazując mu opuszczenie Zakładu. Mamy kilka pytań do dyr. Kiełbińskiego choć wiemy, że odpowiedzi i tak nie będzie. Czy to głupota kogoś z dyrekcji, czy samowola komendanta Drobika ? Jaką podstawę prawną mają wymienione działania ? Obawiamy się, że w Zakładzie zapanowało po prostu prawo buszu. A propos ob. Jasińskiego. Jest coraz więcej głosów z Załogi, że to gbur, ham i w ogóle człowiek bez odrobiny kultury a zdarza mu się nawet, że stoi pod bronią na bani. By nie było wrażenia, iż mścimy się na na pracownikach SOK-u informujemy, że jest tam kilka osób, które kulturę i godność osobistą zachowują, ograniczając się do wypełniania rzetelnie obowiązków służbowych. Celowo pomijamy ich nazwiska aby nie zaszkodziło im nasze dobre zdanie. Do takich sumiennych pracowników SOK-u nie możemy niestety zaliczyć ob. Wasylkiewicza /ps. Wargol/ który 21 lipca pobił po pijanemu portierkę, która odmówiła mu nierządnych usług. Rozgoryczony "Wargol" po nieudanej próbie zaspokojenia swych potrzeb udał się na teren Zakładu i od jednego z pracowników zażądał wódki. Gdy i tu jego żądań nie spełniono, wspomnianego pracownika uderzył. Warto zaznaczyć, że pobita portierka udała się na medycynę sądową a wymieniony sokista pełni służby nadal, jakby się nic nie wydarzyło. Czyżby wpływy komendanta Drobika ? +++ W dniu 19 lipca w zakł. domu kultury odbyła się uroczystość z okazji 40-lecia PRL. Byli odznaczeni, była wódka a później i bijatyka z której z podbitym okiem uszedł nasz kolaborant zakładowy Julian Pielechaty. Niestety, ręka która go dosięgła, nie była ręką sprawiedliwości !! +++ W dniu 19 lipca w Gdańsku odbyła się rozprawa przeciwko prac. PWII Mieczysławowi Smukowi, któremu przypisano zorganizowanie strajku na Wydziale w dniu 30 stycznia br. Wyrok dostojnego sądu: pozbawienie jednej grupy zaszeregowania, całej trzynastki oraz wysługi lat do końca roku. Oskarżenie oparto na zeznaniach dyr. Kiełbińskiego i mistrza wydz. PWII Juliana Cygana. +++ Zakładowy detektyw kpt. Drobik usilnie dochodził wśród pracowników nazwisk osób, które dzień wcześniej tj. 23 lipca przyniosły kwiaty pod figurę św. Katarzyny. Przecież trzeba się czymś wykazać ... +++ Z listu czytelnika do red. "I": /.../ Nim wypijesz - przelicz: 100 gr. wódki = 200 zł. Przeznaczając je na fundusz "S" pomagasz sobie i innym. Wypijesz - na tym się nie skończy. Szkodzisz rodzinie, Narodowi i sobie. Pomyśl !! - co wybierasz ?? /.../ Bądźcie pokorni jak gołębice lecz przebiegli jak węże - uczy Pismo Św. Patrz komu dajesz naszą "Iskierkę", wiedz od kogo bierzesz składkę. Jeżeli jesteś odważny i nie zważasz na to, rób to bez świadków. /.../ Solenizanci otrzymujący kwiaty od współpracowników zanoszą je pod figurę św. Katarzyny. Prawo !! Życzę 100 lat solenizantkom i solenizantom. /.../ Podsłuchane w bufecie zakładowym. Klient pyta - jest jaki salceson ? Nie ma. A kiełbasa lub co innego ? Jest tylko serek topiony. Tego nie chcę, to gębę zakleja a mam jeszcze tyle do powiedzenia tym ..... +++

. / .

+++ W oparciu o zalecenia z XVI Plenum KCPZPR nasz Komitet Zakładowy PZPR przeprowadził w ostatnich dniach w Zakładzie konsultacje z zaproszonymi na zebrania pracownikami. Głównym dylematem były wolne soboty - zabrać ? czy też nie zabrać ? Zlikwidowaniu wolnych sobót przeciwstawili się nawet partyjni ! Głosy w stylu: "jeżeli chcecie, by ludzie z nami jeszcze rozmawiali, to nie poruszajmy tego tematu" przesądziły ostatecznie, iż soboty wolne pozostały. Dyrektor Macheta dziwił się tylko, że w tak ważnym momencie zabrakło przedstawiciela związku zawodowego. Przewodniczący ZZ Józef Bączyński twierdzi, że nie został zaproszony. No i słusznie - co się chłopina będzie narażał, jak go nikt o to nie prosił. +++

LICZBY MÓWIĄ ZA SIEBIE

Udział budownictwa jednorodzinnego w krajach bloku wschodniego sięga: w Rumunii - 46 %, w Bułgarii - 43 %, w Jugosławii - 62 %, na Węgrzech - 64 % natomiast w Polsce tylko 26 %. +++ Pozycję nr 1 ze względu na wielkość przychodu ze sprzedaży /w 1983r. 444,5 mld zł./ zajmuje Przedsiębiorstwo Przemysłu Spirytusowego "POLMOS". Dominujący udział w wielkości sprzedaży tego przedsiębiorstwa ma podatek obrotowy. Również ze względu na wynik finansowy zajmuje ono czołową drugą pozycję. +++ W województwie katowickim do rzek odprowadza się 2 mln.600 tys. m³ ścieków na dobę w tym ponad 1 mln.200 tys. m³ ścieków komunalnych, którymi trzeba się zająć w pierwszym rzędzie. Z tej ilości ścieków komunalnych bez jakiegokolwiek oczyszczania odprowadza się do rzek 47 %. Pozostałe 53 % przechodzi przez urządzenia oczyszczające ale tylko 5 % ścieków oczyszcza się w stopniu zadowalającym. Jakość wód osiągnęła katastrofalny stan. W konsekwencji przekroczono wszelkie dopuszczalne wartości normatywne i ekologiczne, co zagraża zdrowiu ludzi i funkcjonowaniu przemysłu. +++ Największy usługodawca - spółdzielczy - alarmuje: w ciągu ostatnich 3 lat uległo likwidacji 4,5 tys. zakładów usługowych różnego rodzaju. Uciekło z usług 35 tys. ludzi ! +++

---- M Y Ś L I ---- S P O J R Z E N I A ----

Poetka rosyjska Waleria Nowodworskaja nie mogąc opublikować swoich wierszy rozdawała je przechodniom ulic Leningradu. Wkrótce zatrzymana przez funkcjonariuszy KGB została zamknięta w zakładzie dla umysłowo chorych. Jeden z jej wierszy zaczynał się od słów: "dzięki ci o partio za łzy i nasz głód, za haniebne milczenie". +++

WIZYTA W HOSTOSTALU -- W czwartkowe przedpołudnie 2.08.br. pracownicy HOSTOSTALU gościli J. Piniora i przew.KZ "S" HOSTOSTALU Wł. Mękarskiego. Obeszli oni hale fabryczne rozmawiając z robotnikami przy ich stanowiskach pracy. Na jednej z hal przywitano ich kwiatami i zorganizowano wiec, w czasie którego goście odpowiadali na pytania pracowników. Pytania dotyczyły m. inn. nie objętych amnestią więźniów politycznych i sytuacji w Polsce. Pracownicy poinformowali J. Piniora o sytuacji w swoim zakł. pracy. Wizyta w HOSTOSTALU trwała prawie 2 godz. i odbyła się bez jakichkolwiek zakłóceń ze strony kompletnie zaskoczonej SB. /Z dnia na dzień 28/330/.

Dziękujemy - potwierdzamy: Skorpion -600 VI, Barka -400 VI, Drzymała -2200 VI, Anoda Ryś -2200+1000 VI, Ami -700 VII, Legioniści - -1700 VII, Aga -9000 VII, Anna1 -1600 VII, Szwagier -200 VII, Zupa -500 VIIR, Żaba -2000 IVR, Solidni -800 VII, Magda -100 VII, Sępy -400 VII, Michał -2000 /PZ/, Tchórze -1200 VII, Kwadrat -1000 VII, Kraby -4000 VII, Pokrzywa -4300 VII, Zające -1185 VII, Wojtek -600 VII-IX, Tulipan -600 VII-IX, Anoda -7100 VII, Bicz -2300 VI-VII, Zbyszek -200 VII, TP -500 VIII, Albatros -1200 VIII, Sokoły -1800 VII, Lira -500 VIII, Zośka -400 VII-VIII, Kalosz -200 VII, Alcatraz -200 VIII, Optymista -200 VIII, Joanna -2000 VIII, Sara -700 VII, Magda -100 VIII, Szwagier -200 VIII, Solidni -800 VIII, Sępy -400 VIII, Zupa -500 VIIIR, Wiśnia -5000 zw., Zbyszek -200 VIII, Zające -1300 VIII. - - -

---

APELUJEMY o pomoc dla powracających więźniów politycznych !!!
